ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук

Кафедра іноземної філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ Директор Навчально-наукового інституту психології та соціальних наук МАУП _____ Яна РАЄВСЬКА «27» серпня 2025 р.	**СХВАЛЕНО** на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу Протокол № 1 від «27» серпня 2025 р. Завідувач кафедри _____ Іван БАХОВ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ»

Галузь знань:	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність:	В11 Філологія (спеціалізація В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський) рівень
Освітня кваліфікація:	магістр філології
Освітньо-професійна програма:	Англійська мова і література (друга мова – німецька)

Київ – МАУП – 2025

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Інформаційні технології у професійній діяльності
Шифр і назва спеціальності	В11 Філологія (спеціалізація В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
Освітньо-професійна програма	Англійська мова і література (друга мова – німецька)
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова (ОК 3 освітньо-професійної програми)
Кількість кредитів і годин	3 кредити ЄКТС / 90 годин. Лекції: 20 годин; практичні (семінарські) заняття: 14 годин; самостійна робота: 56 годин
Термін вивчення дисципліни	1 курс, I семестр
Мова викладання	українська, англійська
Вхідні вимоги	базові навички користувача персонального комп'ютера, офісних програм та мережі Інтернет
Вид підсумкового контролю	залік (за результатами поточного контролю)
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація. Комунікація

Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Кавун Сергій Віталійович
Науковий ступінь	доктор економічних наук
Вчене звання	професор
Посада	професор
Дисципліни, які викладає НПП	Інформаційні технології у професійній діяльності
Напрями наукових досліджень	Методи та системи штучного інтелекту Інтелектуальний аналіз даних Основи BigData
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців (ORCID, Google Scholar)	https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=egvnjnQAAAAJ
Портфоліо викладача на сайті кафедри / Інституту / Академії	
E-mail	
Контактний телефон	
Телефон кафедри	

Комунікація зі здобувачами (e-mail, месенджери, консультації, очні зустрічі)	

Структура курсу

Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Інформаційні технології у професійній діяльності» належить до обов'язкових освітніх компонентів (ОК 3) освітньо-професійної програми «Англійська мова і література (друга мова – німецька)» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності В11 «Філологія» і вивчається у І семестрі (1 курс). Курс формує цифрову компетентність магістра філології-перекладача: професійне оформлення документів, пошук і управління науковою інформацією, роботу з електронними лексикографічними ресурсами й корпусами, використання CAT-інструментів, систем машинного перекладу та генеративного штучного інтелекту, цифрових освітніх платформ, а також основи локалізації, субтитрування та інформаційної безпеки.

Предмет вивчення навчальної дисципліни: інформаційні та комунікаційні технології, програмні засоби й цифрові ресурси, що застосовуються у професійній діяльності філолога, перекладача та викладача іноземних мов.

Мета курсу: сформувати в здобувачів цифрову компетентність, достатню для ефективного використання сучасних інформаційних технологій у перекладацькій, дослідницькій, редакторській і викладацькій діяльності.

Завдання навчальної дисципліни:

– ознайомити з концепцією цифрової компетентності (DigComp) та правилами кібергігієни;

– навчити професійно оформлювати документи й тексти перекладів засобами текстових і табличних редакторів;

– сформувати навички пошуку наукової інформації та роботи з бібліографічними менеджерами;

– навчити користуватися електронними словниками, корпусами та інструментами корпусного аналізу;

– сформувати вміння працювати з CAT-інструментами, пам'яттю перекладів і термінологічними базами;

– розвинути критичне ставлення до машинного перекладу й генеративного штучного інтелекту та навички їх етичного використання;

– ознайомити з основами локалізації, роботи з форматами файлів і субтитрування.

Пререквізити навчальної дисципліни: базові знання з інформатики та навички роботи з офісними програмами, набуті на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

Постреквізити навчальної дисципліни: «Техніка перекладу з основної іноземної мови (англійської)», «Техніка перекладу з другої іноземної мови (німецької)», «Жанрові теорії перекладу», перекладацька практика, підготовка кваліфікаційної роботи.

Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі. ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів. ПРН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

Зміст навчальної дисципліни

Навчальним планом передбачено лекції (20 год.), практичні (семінарські) заняття (14 год.) та самостійну роботу (56 год.). Форма підсумкового контролю – залік.

Методи навчання: лекції (інформаційна, мультимедійна, лекція-демонстрація); практичні заняття в комп'ютерному класі; покрокові інструкції та відеоуроки; міні-проєкти; кейс-метод (розв'язання практичних завдань перекладача); робота в парах і групах; самостійне опанування програмного забезпечення; використання платформ дистанційного навчання.

Методи оцінювання: практичні завдання в програмному середовищі; міні-проєкти; тестовий контроль (модульні контрольні роботи); усне опитування; захист індивідуального науково-дослідного завдання; самоконтроль; залік.

Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Лекції, год.	Практичні (семінарські), год.	Самост. робота, год.
Змістовий модуль 1. Цифрові інструменти роботи з текстом та інформацією				
Тема 1.	Інформаційне суспільство та цифрова компетентність філолога. Рамка DigComp. Кібергігієна, захист персональних даних і конфіденційність у роботі перекладача.	3	2	7
Тема 2.	Офісні технології: стилі, шаблони, автоматичний зміст, рецензування та порівняння документів у текстовому редакторі; таблиці для ведення глосаріїв і обліку замовлень.	3	2	7
Тема 3.	Пошук і управління інформацією: пошукові оператори, наукометричні бази, хмарні сервіси, бібліографічні менеджери (Zotero, Mendeley).	2	2	7

Тема 4.	Електронні лексикографічні ресурси та корпусні технології: паралельні й порівняльні корпуси, конкорданс, колокації; інструменти AntConc і Sketch Engine.	2	1	7
Модульна контрольна робота 1				
Змістовий модуль 2. Технології перекладу та цифрова комунікація				
Тема 5.	CAT-інструменти: пам'ять перекладів, термінологічні бази, вирівнювання текстів, контроль якості. Trados Studio, MemoQ, Smartcat.	3	2	7
Тема 6.	Машинний переклад і генеративний штучний інтелект: принципи роботи, можливості й обмеження, постредагування, складання запитів (промптів), етичні та правові аспекти.	3	2	7
Тема 7.	Цифрові освітні та комунікаційні технології: Moodle, Microsoft Teams, створення презентацій, інфографіки й відеоматеріалів.	2	2	7
Тема 8.	Основи локалізації та роботи з форматами файлів (HTML, XML, XLIFF); субтитрування (Subtitle Edit); оптичне розпізнавання тексту.	2	1	7
Модульна контрольна робота 2				
Разом:		**20**	**14**	**56**

Самостійна робота (56 год.) забезпечує самостійне опанування програмних засобів і закріплення практичних навичок. Основними видами самостійної роботи є: виконання практичних завдань у програмному середовищі; опрацювання документації та відеоуроків; створення міні-проєктів; підготовка ІНДЗ; підготовка до модульних контрольних робіт і заліку.

Розподіл самостійної роботи за темами

Тема	Зміст самостійної роботи	Год.	Форма контролю
Тема 1	Проходження самооцінювання цифрової компетентності; складання пам'ятки з кібергігієни для перекладача.	7	Звіт самооцінювання, пам'ятка
Тема 2	Створення шаблону оформлення перекладу зі стилями та автоматичним змістом; ведення глосарію в електронній таблиці.	7	Шаблон, таблиця
Тема 3	Пошук 15 джерел за темою дослідження; створення бібліотеки в Zotero та автоматичного списку літератури.	7	Бібліотека, список джерел
Тема 4	Корпусне дослідження вживання 5 термінів (конкорданс, колокації) за допомогою AntConc або Sketch Engine.	7	Звіт про корпусне дослідження

Тема 5	Створення проєкту в CAT-інструменті з пам'яттю перекладів, термінологічною базою та вирівнюванням.	7	Проєкт у CAT
Тема 6	Порівняння двох систем машинного перекладу та генеративного ШІ на одному тексті; постредагування.	7	Порівняльний аналіз
Тема 7	Створення інтерактивної презентації або інфографіки на тему з філології чи перекладу.	7	Презентація, інфографіка
Тема 8	Створення субтитрів до відеофрагмента (2–3 хв.); оформлення та подання ІНДЗ.	7	Файл субтитрів, захист ІНДЗ
Разом		**56**	

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) – цифрове портфоліо перекладача, що містить: 1) шаблон оформлення перекладу та двомовний глосарій в електронній таблиці (не менше 60 одиниць); 2) бібліотеку джерел за темою магістерського дослідження в бібліографічному менеджері; 3) звіт про корпусне дослідження; 4) перекладацький проєкт у CAT-інструменті з QA-звітом; 5) порівняльний аналіз результатів машинного перекладу та генеративного ШІ з постредагуванням; 6) файл субтитрів до відеофрагмента; 7) рефлексивний коментар.

Технічне обладнання та / або програмне забезпечення

Для якісного викладання та опанування курсу використовуються: мультимедійні лекційні аудиторії, лінгафонний кабінет і комп'ютерний клас із ліцензійним пакетом Microsoft Office та необхідним програмним забезпеченням; доступ до мережі Інтернет (у т. ч. безкоштовна мережа Wi-Fi); наукова бібліотека Академії. Використовується офіційний сайт МАУП http://maup.com.ua, система електронного навчання Moodle, платформа Microsoft Teams, CAT-інструменти (Trados Studio, MemoQ, Smartcat), корпусні менеджери (AntConc, Sketch Engine), бібліографічні менеджери (Zotero, Mendeley), програми субтитрування та системи машинного перекладу.

Форми і методи контролю

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюється під час лекційних і практичних (семінарських) занять і має на меті систематичну перевірку засвоєння теоретичного матеріалу та сформованості практичних умінь. Формами поточного контролю є: виконання практичних завдань у програмному середовищі; міні-проєкти; усне опитування; тестування; виконання завдань для самостійної роботи; модульні контрольні роботи; виконання та захист індивідуального науково-дослідного завдання.

Методи поточного контролю: практичний контроль (виконання завдань на комп'ютері); перевірка файлів і проєктів; тестовий контроль; усне опитування; спостереження.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться у формі заліку, який виставляється за результатами поточної навчально-пізнавальної діяльності здобувача протягом семестру (до 100 балів) за умови виконання всіх передбачених видів робіт. Здобувач, який набрав менше ніж 60 балів, має право скласти залікову роботу в порядку, визначеному нормативними документами Академії. Дисципліна вважається опанованою, якщо здобувач набрав не менше ніж 60 балів зі 100.

Система оцінювання та вимоги

Система оцінювання ґрунтується на принципах об'єктивності, прозорості, гнучкості та високої диференціації. Оцінювання результатів навчання здійснюється за модульно-рейтинговою системою із застосуванням 100-бальної шкали. Максимальна кількість балів, яку може накопичити здобувач за всі види навчальної роботи, становить 100.

Таблиця розподілу балів з навчальної дисципліни

Вид навчальної роботи	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	ІНДЗ	Разом
Робота на лекційних і практичних (семінарських) заняттях і самостійна робота	25	25	–	50
Модульна контрольна робота	15	15	–	30
Індивідуальне науково-дослідне завдання (цифрове портфоліо перекладача)	–	–	20	20
Поточний контроль разом	**40**	**40**	**20**	**100**
Разом				**100**

Розподіл балів. Поточна діяльність оцінюється до 100 балів (50 – робота на лекційних і практичних (семінарських) заняттях та самостійна робота, 30 – дві модульні контрольні роботи, 20 – індивідуальне науково-дослідне завдання). Мінімальна сума балів для отримання заліку становить 60.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота виконується на комп'ютері й містить тестові завдання та практичне завдання у відповідному програмному середовищі в межах змістового модуля. Оцінювання: «відмінно» (A) – правильно виконано понад 90 % завдань; «дуже добре» (B) – 82–89 %; «добре» (C) – 75–81 %; «задовільно» (D) – 68–74 %; «достатньо» (E) – 60–67 %; «незадовільно» (FX) – менше 60 %. Відсутність роботи – 0 балів.

Критерії оцінювання практичних завдань. Оцінюються: правильність і повнота виконання завдання; коректність використання функцій програмного забезпечення; відповідність результату технічним вимогам; самостійність виконання; дотримання термінів.

Критерії оцінювання міні-проєктів. Оцінюються: доцільність вибору інструментів; якість і функціональність результату; оригінальність; уміння пояснити алгоритм роботи та обґрунтувати технологічні рішення.

Критерії виставлення заліку. Залік («зараховано») виставляється здобувачеві, який виконав усі передбачені силабусом види навчальної роботи, написав обидві модульні контрольні роботи, подав і захистив ІНДЗ та набрав за семестр не менше ніж 60 балів. Оцінка «не зараховано» виставляється здобувачеві, який набрав менше ніж 60 балів або не виконав обов'язкових видів робіт.

Критерії оцінювання індивідуального науково-дослідного завдання (до 20 балів). Оцінюються: повнота портфоліо; технічна коректність кожного складника; якість глосарію, проєкту в CAT-інструменті та постредагування; глибина порівняльного аналізу; самостійність; якість захисту.

Заохочувальні (бонусні) бали. За участь у конкурсах і хакатонах з цифрових технологій, отримання сертифікатів онлайн-курсів (Дія.Цифрова освіта, курси розробників CAT-інструментів) за тематикою дисципліни здобувачеві за рішенням

кафедри можуть нараховуватися заохочувальні бали. Заохочувальні бали не включаються до основної таблиці розподілу балів; один захід є підставою для нарахування балів лише за один найбільш значущий освітній компонент.

Зведена шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (для іспиту)	для заліку
90–100	**A**	відмінно	зараховано
82–89	**B**	дуже добре	зараховано
75–81	**C**	добре	зараховано
68–74	**D**	задовільно	зараховано
60–67	**E**	достатньо	зараховано
35–59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Політика щодо академічної доброчесності. Викладання дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності відповідно до Закону України «Про освіту» та нормативних документів Академії https://maup.com.ua/ua/navchannya-u-maup/akademichna-dobrochesnist.html. Усі письмові роботи, проєкти та презентації мають бути самостійними й авторськими, супроводжуватися коректними посиланнями на використані джерела. Подання чужого, машинно перекладеного або згенерованого тексту як власного є порушенням академічної доброчесності. За порушення передбачено академічну відповідальність згідно з нормативними документами Академії: повторне проходження оцінювання та / або повторне вивчення відповідного освітнього компонента.

Політика щодо відвідування та запізнень. Відвідування лекційних і практичних (семінарських) занять є обов'язковим. У разі пропуску здобувач самостійно опрацьовує матеріал і відпрацьовує пропущені заняття у визначений викладачем спосіб. Систематична активна робота на заняттях враховується під час підсумкового оцінювання.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Завдання виконуються у встановлені терміни. Роботи, подані з порушенням дедлайну без поважних причин, можуть оцінюватися зі зниженням балів. Перескладання незадовільних результатів здійснюється у порядку, визначеному нормативними документами Академії https://drive.google.com/file/d/1WqTVIzoBYxjlu3q0UPXsjU4oFT726Cd1/view.

Політика щодо оскарження. Здобувач має право на вмотивоване оскарження результатів оцінювання у порядку, визначеному нормативними документами Академії, звернувшись до викладача, завідувача кафедри або гаранта освітньо-професійної програми https://maup.com.ua/assets/files/yakist/studcentr/polozhennya-pro-sistemu-ocinyuvannya-rezultativ-navchannya-zdobuvachiv-vishhoi-osviti.pdf.

Політика використання цифрових інструментів та інструментів штучного інтелекту. Використання електронних словників, довідкових і пошукових систем, засобів перевірки правопису, систем машинного перекладу й генеративного штучного інтелекту

допускається як допоміжний засіб опрацювання інформації та самоперевірки за умови прозорого декларування такого використання та критичного редагування результату. Під час аудиторних контрольних заходів, модульних контрольних робіт і залікової роботи використання систем машинного перекладу та штучного інтелекту не дозволяється, якщо інше не передбачено умовами завдання https://drive.google.com/file/d/1r74_4CHxDx1bpAvw8X4AvaqLSGWbyaYd/view.

Політика сталого розвитку. Викладання дисципліни узгоджується із Цілями сталого розвитку ООН (Sustainable Development Goals) та принципами відповідальної науки https://sustainability.maup.com.ua/. Зміст курсу співвідноситься з Ціллю 4 «Якісна освіта» (цифрова грамотність і навчання впродовж життя), Ціллю 8 «Гідна праця та економічне зростання» (цифрові навички для ринку праці), Ціллю 9 «Промисловість, інновації та інфраструктура» (використання інноваційних технологій) та Ціллю 16 «Мир, справедливість та сильні інститути» (захист даних і інформаційна безпека). Під час навчання заохочується повага до культурного розмаїття, інклюзивність, гендерно чутлива мова та ощадливе використання ресурсів.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни

Навчально-методичне забезпечення дисципліни включає: силабус дисципліни; методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів (окремий документ), що містять завдання для самостійної роботи за темами, питання для самоперевірки, вимоги до індивідуального науково-дослідного завдання та критерії оцінювання; конспект лекцій; покрокові інструкції до практичних занять; навчальні проєкти та тестові файли; банк завдань для модульних контрольних робіт; відеоуроки.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Rothwell A., Moorkens J., Fernández-Parra M., Drugan J., Austermuehl F. Translation Tools and Technologies. London ; New York : Routledge, 2023.

2. Machine Translation for Everyone: Empowering Users in the Age of Artificial Intelligence / ed. by D. Kenny. Berlin : Language Science Press, 2022.

3. Moorkens J., Way A., Lankford S. Automating Translation. London ; New York : Routledge, 2024.

4. The Routledge Encyclopedia of Translation Technology / ed. by Chan Sin-wai. 2nd ed. London ; New York : Routledge, 2023.

5. McEnery T., Brezina V. Fundamental Principles of Corpus Linguistics. Cambridge : Cambridge University Press, 2022.

Додаткова література

1. Bowker L. De-mystifying Translation: Introducing Translation to Non-translators. London ; New York : Routledge, 2023.

2. Díaz Cintas J., Remael A. Subtitling: Concepts and Practices. London ; New York : Routledge, 2021.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт МАУП. URL: http://maup.com.ua
2. Дія.Цифрова освіта. URL: https://osvita.diia.gov.ua
3. Trados. URL: https://www.trados.com
4. memoQ. URL: https://www.memoq.com
5. Smartcat. URL: https://www.smartcat.com
6. AntConc (L. Anthony). URL: https://www.laurenceanthony.net/software/antconc/

7. Sketch Engine. URL: https://www.sketchengine.eu
8. Zotero. URL: https://www.zotero.org
9. Subtitle Edit. URL: https://www.nikse.dk/subtitleedit

Рекомендовані джерела інформації оновлюються щороку.

Розробник (-и) силабусу: Кавун Сергій Віталійович, доктор економічних наук

Викладач:
Кавун Сергій Віталійович, доктор економічних наук

Силабус розглянуто на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу.
Протокол від «27» серпня 2025 р. № 1